

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Претплата се полаже у напред, и то најмање за пола године, код свију полицијских власти, и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлештва, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Указом Његовог Величанства Краља Петра I, на предлог заступника Министра унутрашњих дела, Министра правде, а на основу члана 34. закона о пословном реду у Државном Савету, одобрено је решење Државног Савета од 23. маја 1908. год. Бр. 3118., донето на основу тач. 9. члана 144. Устава, које гласи:

„да се Петар Јездић, порески помоћник на Умци, родом из Вучитрна у Турској и поданик исте државе, по својој молби прими у српско поданство, заједно са својом женом Милицом и малолетном ћерком Добрилом, изузетно од § 44. грађанског закона“.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 30. маја 1908. год. у Београду.

СТРУЧНИ ДЕО

ДОКАЗ У КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ

(НАСТАВАК)

Сва до сад поменута лица ослобођена су само од дужности сведочења; према томе, и она се морају одазвати позиву, иследника или суда. Неодазивање на позив повлачи за собом законске принудне мере и казне. Исто су тако ова лица дужна давати одговоре на општа питања, којима је циљ утврђивање идентичности сведока и његових односа према окривљеном. Дужна су, дакле, према првом одељку § 107 казати: име и презиме, место рођења и живљења, старост, занимање, однос према окривљеном и оштећеном. Ово је потребно стога, што се тек после одговора на општа питања да видети, да ли се сведок може уздржати од сведочења или не.

Закон наређује, да се сведоку, коме је допуштено уздржавање од сведочења, усмено каже да му закон даје то право. То поучавање мора бити тако јасно, да сведок види да само од његове воље зависи хоће ли сведочити или не. После овога од сведока се има тражити изречан и јасан од-

говор, хоће ли да сведочи или не. Како поучавање сведока, тако и његов одговор мора се ставити у протокол; у противном сведочења ће бити без вредности. Тако исто ће сведочења бити без вредности и онда кад је иследник или суд пропустио сведока да поучи, што се јасно види из последњег одељка § 92. Таква сведочења сматра се као и да не постоји; према томе не може бити ни прочитана на главном претресу. Међутим, она ће вредети ако сведок изјави касније, да би исту сведочењу дао и кад би му било речено да не мора сведочити.

Сведок, који се одрекао свога права, т. ј. који је изјавио да хоће да сведочи, може приликом каснијег испитивања одустати од одрицања (§ 207 други одељак).

Докле је наш законодавац ослободио од дужности сведочења само ова лица, дотле неки туђински законодавци сасвим с разлогом ослобођавају још нека лица и то или сасвим или само од одговора на извесна питања. Аустријски је закон у томе најпотпунији. Он у § 153 допушта сведоку да се уздржи од сведочења сасвим или само на поједина питања, ако би из сведочења или из одговора на поједино питање могла за њега настати знатна и осетна имовинска штета, н. пр. ако би морао открити какву своју трговачку тајну, или ако би то њему или коме од његових ближих сродника нанело какву срамоту. Само је ово право сведоково условно, т. ј. сведок се може у овим случајевима уздржати, ако није у питању какво важно кривично дело. Овако би наређење требао и наш законодавац да донесе.

§ 31.

Испит сведока.

За испит сведока важе ова правила:

1. У генералној истрази сведок се испитује у присуству иследника, деловође и два присутна грађанина. Сваки се сведок испитује понаособ (§ 104). Према овоме, сведок не сме бити испитиван нити у присуству странака, нити у присуству сведока који се тек има да испитује, нити се, пак, испитани сведок сме састати с другим сведоцима пре него што и они буду испитани. Оваким одвојеним испитом сведока хоће се да избегне свако утицање на сведока, које

долази и од самог присуства других лица, и да се на тај начин обезбеди самостална изјава сведокова. Јер, кад се две сведоџбе подударају и слажу међу собом, много ће већу вредност оне имати, ако је свака од њих самостална. Такве две сведоџбе по § 229 биће потпун доказ за чињеницу на коју се односе. Па и за теорију слободног судијског уверења та је сагласност од значаја, јер ће судија пре доћи до уверења о истинитости једне чињенице кад се две или више независних сведоџба слажу.

И новија законодавства искључују јавност приликом испита сведока у генералној истрази и наређују појединачно испитивање. Изузетак чине нека законодавства као н. пр. француско, која допуштају да бранилац обвиненог може присуствовати испиту сведока. Најновији покрет за реформу Кривичног Поступка иде за тим, да се генерална истрага што више упрости, да буде бржа, непосреднија и јавна. Само је све ово још предмет научног проучавања, а до стварних пројеката се још није дошло.

За нас би могло бити од значаја питање: да ли може бранилац обвиненог присуствовати испиту сведока? И овде има с малом изменом да вреди исто, што је речено о присуству браниоца испиту обвиненог у примедби 2 на стр. 235. Несумњиво је, да нико не може бити начелно противан најширој јавности чак и за целу генералну истрагу, јер је јавност одиста јака гаранција за правилност истраге, а често и погодно средство за проналажење истине. Али, поред свега тога, јавност се не може узети као правило, које треба да усвоје сви законодавци. Хоће ли генерална истрага бити јавна или не, зависи од много разних околности, које нису код свих народа истоветне. Законодавац може завести јавност само тако, ако је извесно да ће од ње бити користи а никако штете. То исто вреди и за присуство браниоца приликом испита обвиненог, сведока и других лица. Моје је мишљење, да би у нас више штете но користи било, кад би се браниоцу допустило да присуствује испиту обвиненог и сведока. Штета би долазила услед злоупотребе од стране бранилаца тако, да се то не би дало више поправити. Међутим много је мања штета од неприсуствовања него корист од присуствовања браниоца, јер окривљени има још увек времена, нарочито на главном претресу, да се послужи браниоцем и да поправи све што је у генералној истрази рђаво урађено, пошто је по теорији слободног судијског уверења за суд меродавно само оно што се на главном претресу уради. Кад, дакле, интерес обвиненог, да његов бранилац присуствује испиту сведока, дође у сукоб с интересом истраге, онда мањи интерес треба да се жртвује већем. У нас је интерес истраге већи интерес, јер обвинени има прилике да и касније своје интересе заштити, те стога не треба ни допустити да бранилац присуствује испиту сведока. Само је ипак потребно што више водити рачуна и о интересима обвиненог. С обзиром на процесни положај обвиненог, њему треба допустити да се може послужити браниоцем приликом предузимања сваке радње у поступку, па било то у генералној било у специјалној истрази. Како окривљени у специјалној истрази може неограничено имати браниоца, то му у генералној истрази треба допустити да се послужи браниоцем само приликом предузимања оних радња, које се касније т. ј. у специјалној истрази или не могу никако обновити или је вероватно да се неће моћи обновити. Главно је овде: не оставити ниједну радњу, а да се окривљени приликом њеног предузимања не послужи браниоцем. Према овоме, браниоцу треба увек допустити у генералној истрази, поред употребе правних средстава на одлуке истражника, —

и присуствовање увиђају и вештачењу. Међутим не и испиту обвиненог, јер је испит обвиненог радња, која се мора обновити на главном претресу, када оптужени има браниоца. Исто има да вреди и за сведока с тим изузетком, што браниоцу треба допустити присуствовање испиту сведока само онда, кад је извесно или кад се сумња, да ће сведок на главном претресу моћи бити саслушан, н. пр. услед тешке болести, услед старости не може да дође и т. д. Тако треба разумети чл. 153 Устава и у томе смислу учинити измене у законнику о кривичном поступку.

И на главном претресу сведоци се испитују понаособ, али у присуству странака и браниоца оптуженог. Ако би који од сведока био међу слушаоцима у судници, и чуо саслушавање других сведока, то ипак не значи, да он неће моћи бити саслушан или да ће његова сведоџба бити без вредности. Таква сведоџба може само имати мању вредност, што ће зависити од оцене суда.

2. Испит сведока по правилу је усмен (§ 104 други одељак). Изузетак чине само неми. По првом одељку §-а 106, ако је сведок нем а зна писати, одговараће на питања писмено. Ако ли је глувонем, а зна писати, онда му се и питања имају писмено постављати; ако ли је, пак, само глув, а читати и говорити може, онда му се питања имају писмено постављати, на које је он дужан давати усмен одговор. Ако ли глув или нем не зна читати и писати, испит се таквог сведока има вршити преко заклетог тумача. Као тумач може се употребити лице за које се зна, да је вично у споразумевању с глувонемима. Испит оваквих сведока мора се вршити врло обазриво. Питања се морају постављати значајно тако да су кратка и јасна. Ако је одговор сведока од важности, то од њега треба тражити да га више пута понови, док не буде сасвим јасно шта сведок мисли. Ради што поузданијег одговора, треба глувонемог одвести и на лице места и ту му показати предмет или лице о коме сведочи.

Преко тумача се има сведок испитати и онда, кад овај не зна српски говорити. За тумача се узима лице које зна језик сведока. Ако истражник или деловођа или који од судија знају језик сведока, онда ће се испит вршити преко њих; тек ако они не знају језик сведока, има се узети друго лице за тумача, који је дужан испит да потврди својим потписом поред потписа сведока (§ 105). Пре испита тумач мора бити заклет. Односно правног положаја тумача подељена су мишљења. Правилно је мишљење, по коме се тумач сматра као вештак, па се, према томе, на њега примењују аналого и све законске одредбе о вештацима.

3. Закон наређује истражнику и суду, да сведока непосредно пре испита *ојомену*, да о свему што питан буде савесно и саму истину покаже, и да ништа не прећути што му је познато о ствари за коју се пита (§ 103). Потребно је, сем овога, сведока опоменути и на то, да ће се на свој исказ заклет. Истражник или суд дужан је сведока да опомене у форми која одговара узрасту, положају, карактеру и васпитању сведоковом.

4. После овога настаје прави испит. Ту се у главном не разликују нови или реформирани поступци од старих, инквизиторских поступака. Тако исто нема разлике у начину испита сведока у генералној истрази и на главном претресу.

(наставиће се)

ДАКТИЛОСКОПИЈА И ВЕРТИЈОНАЖА

НАКНАДНО ОБЈАШЊЕЊЕ —

(СВРШЕТАК)

Једино лице, које би морало бити упознато са класификовањем тих картона и осталим финесима при манипулацији било би оно, које би било у јединој централи за сву Србију, овде у Београду. Тим би се, дакле, постигло и то, да у место неколиких одељења по окружним варошима, која би стала многе хиљаде, имамо само једно, у коме би се сав посао и брже и лакше могао свршавати.

А оне хиљаде, које сада трошимо на одељење у Пожаревцу и које ћемо трошити за одељење у Нишу, за које, по нашем сазнању, постоји пројекат у Министарству, могли бисмо корисније употребити на друге исто тако важне полицијске сврхе.

Није, ваљда, потребно да нарочито наглашавамо, од колике би тек користи било такво одељење, када би се одмах могло применити на целу земљу за цео наш злочиначки свет, у место само за осуђенике у Београду и Пожаревцу.

Отисци прстију узимају се четири пута брже, но што се испуњава картон по Бертијоновом систему. Тај факт не оспоравају ни приврженици друге системе, а из тога се лако даје закључити да бисмо у централи, примењујући дактилоскопски систем, имали знатне уштеде у радној снази и времену. За пример ћемо навести дактилоскопско одељење у загребачкој полицији, где један чиновник крив одељка *пored осталих послова* рахат врши овај посао и ако тамо годишње има преко 1000 случајева.

Ова полиција даје у исто доба и леп доказ о јевтини овог система. Потписатог је крајем октобра пр. године уверавао Управник загребачке полиције, а исто тако и чиновник, коме је тај посао поверен, да их је дактилоскопски систем, који је тамо у исто време и једини за идентификовање до тога дана за ту годину у одељењу стао само *четрдесет и девет* круна трошка. Како је то у грдној несразмери према нашим неколико хиљада динара за антропометријско одељење, не рачунајући ту и трошкове око *»Полицијског Гласника!«*

Тај, дакле, однос у потребним трошковима не састоји се само у томе, што инструменте за антропометријски систем стају неколико стотина динара, а потребни материјал и средства за дактилоскопски систем само десетину динара већ као што се види и у осталим расходима, који се редовно понављају сваке године.

Када се томе још дода и тај факт, да су полиције наших непосредних суседа у Пешти и Загребу снабдевене само картонима по дактилоскопском систему и да би у случају какве потребе за констатовањем идентитета извесног злочинца са стране, по свој прилици било потребније, да се обратимо њима, но француској или којој другој полицији, јер су

наши странци већином из непосредног суседства, — онда се тек може закључити, колике би користи настале за нас и нашу полицију, када бисмо употребљавали дактилоскопски систем.

Поменули смо ова факта с тога, да би се добила што потпунија и правилнија слика вредности дактилоскопског система; а сада да се у неколико обазремо на резиме г. Алимпићевог чланка, ради чега смо се поглавито и нашли побуђени, да напишемо ове редове.

На крају тога чланка налазе се ови ставови:

»После свега што смо до сада казали о разним методама идентификовања и о њиховим добрим и незгодним особинама, није тешко увидети да будућа метода идентификације не може бити ни фотографија, ни живе слике, ни боја очију, ни спољашњи знаци, ни антропометрија, ни дактилоскопија, већ једна комбинација свију ових метода, *којој ће отисци прстију служити за класификацију¹⁾*, фотографија и живе слике за изналажење криваца у бегству, а све ове методе скупа за што поузданије констатовање неоспорног идентитета«.

И даље:

»Онога дана, кад ово питање буде дефинитивно решено, наше антропометријско одељење *измениће само начин класифицирања картона* и у место да их класифицира по антропометријским мерама, као што је то до сада чинило, оно ће их класифицирати по дактилограмима. *До овог дефинитивног решења било би опасно ма шта мењати с обзиром на данашње разне системе класифицирања дактилограма и све већу тежњу стручњака, да се ово питање реши на једном међународном конгресу и да ово решење буде обавезно за сва одељења за идентификацију«.*

И референт париске академије наука и стручњаци, на које смо се позвали, и они, које је г. Алимпић навео, па као што се види и сам г. Алимпић, деле мишљење, да ће интернационални картони за идентификовање криваца бити класифицирани по дактилоскопском систему. То је факт, који никако не стоји у вези са питањем, да ли ће тај картон садржавати само отиске прстију или и лични опис, особене знаке, фотографије криваца и т. д.

Када је то тако, по чему би онда било *опасно*, ако би наше антропометријско одељење извршило измене у класифицирању још сада, дакле пре усвајања интернационалног картона? Зашто чекати конгрес, који узгред буди речено, траже поглавито они, који поколебани у свом уверењу о надмоћности бертијонаже, виде све величанственије и непоречне успехе дактилоскопије, зашто чекати тај конгрес, гомилајући непотребан материјал и трошећи бескорисно велике суме?

И када већ мора настати то време, шта мисли да ради антропометријско одељење са прикупљеним антропометријским картонима, који се не могу доцније пре-

нети на калуп овог другог са свим различитог система? Ми мислимо, да нико не може одобрити такав поступак да се обавља неки посао са силним издацима у новцу и радној снази, и да се прикупљају подаци, за које смо сви уверени, да ће после кратког времена некорисно и неплодно почивати у архиви а да се ти исти подаци после усвајања новог система класификовања морају *ионово* прикупљати са више муке и тешкоћа и са новим трошковима и издацима.

По нашем искреном уверењу *неће бити опасно, ако се промени систем, већ ће бити грех по интересе полиције, ако се он не промени*, јер продужавати један посао за који се још у почетку види, да је погрешно започет, за то што је тако започет, никако друкчије не може да се назове по тако.

За што берлинска и бечка полиција нису сматрале за *опасно*, када су пре неколико година, поред постојећег антропометријског система увели као обавезан и систем помоћу дактилоскопије, како би у низу извесног броја година сабране податке по антропометријским картонима пренели на ове последње, да би на тај начин са свим изменили први систем? а ми ваљда не можемо претпоставити, да су оне мало водиле рачуна о интересима њихове струке, када су се решиле на тај корак скопчан такође са силним издацима и жртвама.

Са свим је индиферентна ствар, да ли дактилоскопски систем код нас у Београду треба увести поред антропометријског система, и да ли га треба увести само са отисцима прстију без икаквих других помоћних података, или пак заједно са подацима, који се сада уписују у антропометријске картоне као што су: фотографија, опис личности и бележење особених знакова. Али да и њега треба увести ради класификовања картона које за сада узимамо од криваца, сматрамо да не треба ни једне речи више да кажемо ма се и огршили о све његове друге одлике, које смо већ напред само у кратким цртама изнели.

Стварни интереси наше полиције, којима смо дужни сви ми полицијски чиновници да се посветимо, упућују нас, да скренемо пажњу наших меродавних чинилаца на ова питања, потпуно убеђени, да тим испуњавамо своју дужност према служби, а да ли су ова резоновања у колико тачна, показаше по нашем мишљењу и најскорија будућност.

Васа Лазаревић.

ПОУЧНО - ЗАБАВНИ ДЕО

ТРИ СТУДЕНТА

Од Јонана Дојла

Било је то 1895. године, кад нас је ток догађаја, у које већу сада ближе улазити, нанео у једну од најважнијих и најстаријих универзитетских вароши Енглеске. За то време догодила нам је

¹⁾ Курзив је наш свуда.

ДАКТИЛОСКОПИЈА И ВЕРТИЈОНАЖА

— НАКНАДНО ОБЛАШЊЕЊЕ —

(СВРШЕТАК)

Једино лице, које би морало бити упознато са класификовањем тих картона и осталим финесама при манипулацији било би оно, које би било у јединој централи за сву Србију, овде у Београду. Тим би се, дакле, постигло и то, да у место неколиких одељења по окружним варошима, која би стала многе хиљаде, имамо само једно, у коме би се сав посао и брже и лакше могао свршавати.

А оне хиљаде, које сада трошимо на одељење у Пожаревцу и које ћемо трошити за одељење у Нишу, за које, по нашем сазнању, постоји пројекат у Министарству, могли бисмо корисније употребити на друге исто тако важне полицијске сврхе.

Није, ваљда, потребно да нарочито наглашавамо, од колике би тек користи било такво одељење, када би се одмах могло применити на целу земљу за цео наш злочиначки свет, у место само за осуђенике у Београду и Пожаревцу.

Отисци прстију узимају се четири пута брже, но што се испуњава картон по Бертијоновом систему. Тај факт не оспоравају ни приврженици друге системе, а из тога се лако даје закључити да бисмо у централи, примењујући дактилоскопски систем, имали знатне уштеде у радној снази и времену. За пример ћемо навести дактилоскопско одељење у загребачкој полицији, где један чиновник крив одељка *пored осталих послова* рахат врши овај посао и ако тамо годишње има преко 1000 случајева.

Ова полиција даје у исто доба и леп доказ о јевтини овог система. Потписатог је крајем октобра пр. године уверавао Управник загребачке полиције, а исто тако и чиновник, коме је тај посао поверен, да их је дактилоскопски систем, који је тамо у исто време и једини за идентификовање до тога дана за ту годину у одељењу стао *само четрдесет и девет* круна трошка. Како је то у грдној несразмери према нашим неколико хиљада динара за антропометријско одељење, не рачунајући ту и трошкове око »Полицијског Гласника!«

Тај, дакле, однос у потребним трошковима не састоји се само у томе, што инструменте за антропометријски систем стају неколико стотина динара, а потребни материјал и средства за дактилоскопски систем само десетину динара већ као што се види и у осталим расходима, који се редовно понављају сваке године.

Када се томе још дода и тај факат, да су полиције наших непосредних суседа у Пешти и Загребу снабдевене само картонима по дактилоскопском систему и да би у случају какве потребе за констатовањем идентитета извесног злочинца са стране, по свој прилици било потребније, да се обратимо њима, но француској или којој другој полицији, јер су

наши странци већином из непосредног суседства, — онда се тек може закључити, колике би користи настале за нас и нашу полицију, када бисмо употребљавали дактилоскопски систем.

Поменули смо ова факта с тога, да би се добила што потпунија и правилнија слика вредности дактилоскопског система; а сада да се у неколико обазремо на резиме г. Алимпићевог чланка, ради чега смо се поглавито и нашли побуђени, да напишемо ове редове.

На крају тога чланка налазе се ови ставови:

»После свега што смо до сада казали о разним методама идентификовања и о њиховим добрим и незгодним особинама, није тешко увидети да будућа метода идентификације не може бити ни фотографија, ни живе слике, ни боја очију, ни спољашњи знаци, ни антропометрија, ни дактилоскопија, већ једна комбинација свију ових метода, *којој ће отисци прстију служити за класификацију*¹⁾, фотографија и живе слике за изналажење криваца у бегству, а све ове методе скупа за што поузданије констатовање неоспорног идентитета«.

И даље:

»Онога дана, кад ово питање буде дефинитивно решено, наше антропометријско одељење *измениће само начин класифицирања картона* и у место да их класифицира по антропометријским мерама, као што је то до сада чинило, оно ће их класифицирати по дактилограмима. *До овог дефинитивног решења било би опасно ма шта мењати* с обзиром на данашње разне системе класифицирања дактилограма и све већу тежњу стручњака, да се ово питање реши на једном међународном конгресу и да ово решење буде обавезно за сва одељења за идентификацију«.

И референт париске академије наука и стручњаци, на које смо се позвали, и они, које је г. Алимпић навео, па као што се види и сам г. Алимпић, деле мишљење, да ће интернационални картони за идентификовање криваца бити класифицирани по дактилоскопском систему. То је факат, који никако не стоји у вези са питањем, да ли ће тај картон садржавати само отиске прстију или и лични опис, особене знаке, фотографије криваца и т. д.

Када је то тако, по чему би онда било *опасно*, ако би наше антропометријско одељење извршило измене у класифицирању још сада, дакле пре усвајања интернационалног картона? Зашто чекати конгрес, који узгред буди речено, траже поглавито они, који поколебани у свом уверењу о надмоћности бертијонаже, виде све величанственије и непоречне успехе дактилоскопије, зашто чекати тај конгрес, гомилајући непотребан материјал и трошећи бескорисно велике суме?

И када већ мора настати то време, шта мисли да ради антропометријско одељење са прикупљеним антропометријским картонима, који се не могу доцније пре-

нети на калуп овог другог са свим различитог система? Ми мислимо, да нико не може одобрити такав поступак да се обавља неки посао са силним издацима у новцу и радној снази, и да се прикупљају подаци, за које смо сви уверени, да ће после кратког времена некорисно и неплодно почивати у архиви а да се ти исти подаци после усвајања новог система класификовања морају *поново* прикупљати са више муке и тешкоћа и са новим трошковима и издацима.

По нашем искреном уверењу *неће бити опасно, ако се промени систем, већ ће бити трех по интересе полиције, ако се он не промени*, јер продужавати један посао за који се још у почетку види, да је погрешно започет, за то што је тако започет, никако друкчије не може да се назове но тако.

За што берлинска и бечка полиција *нису сматрале за опасно*, када су пре неколико година, поред постојећег антропометријског система увели као обавезан и систем помоћу дактилоскопије, како би у низу извесног броја година сабране податке по антропометријским картонима пренели на ове последње, да би на тај начин са свим изменили први систем? а ми ваљда не можемо претпоставити, да су оне мало водиле рачуна о интересима њихове струке, када су се решиле на тај корак скопчан такође са силним издацима и жртвама.

Са свим је индиферентна ствар, да ли дактилоскопски систем код нас у Београду треба увести поред антропометријског система, и да ли га треба увести само са отисцима прстију без икаквих других помоћних података, или пак заједно са подацима, који се сада уписују у антропометријске картоне као што су: фотографија, опис личности и бележење особених знакова. Али да и њега треба увести ради класификовања картона које за сада узимамо од криваца, сматрамо да не треба ни једне речи више да кажемо ма се и огрешили о све његове друге одлике, које смо већ напред само у кратким цртама изнели.

Стварни интереси наше полиције, којима смо дужни сви ми полицијски чиновници да се посветимо, упућују нас, да скренемо пажњу наших меродавних чинилаца на ова питања, потпуно убеђени, да тим испуњавамо своју дужност према служби, а да ли су ова резоновања у колико гачна, покажаће по нашем мишљењу и најскорија будућност.

Васа Лазаревић.

ПОУЧНО-ЗАБАВНИ ДЕО

ТРИ СТУДЕНТА

Од Јонана Дојла

Било је то 1895. године, кад нас је тек догађаја, у које нећу сада ближе улазити, нанео у једну од најважнијих и најстаријих универзитетских вароши Енглеске. За то време догодила нам је

¹⁾ Курзив је наш свуда.

ИЗ СТРАНОГ СВЕТА

— То није немогуће.
— Иначе нико није био код вас?

Нико

— Да ли је могао знати когод, да је отисак у вашој соби?

— Нико живи сем штампара.

— Познаје ли он нашега слугу?

— Не, сигурно не познаје. Нико иначе није могао знати.

— Где је сада Банистер?

— Кад сам ја одлазио, он се, бедник налазио у једном стању. Са свим је саломљен седео у столици, али ја се више нисам бринуо о њему; морао сам много да журим, да бих што пре дошао до вас, господине Холмсе.

— Ви сте и сада оставили отворена врата од своје собе?

— Пошто сам прво закључао своје хартије.

— Ако Индијанац није приметио приликом посете, да се код вас налазио штампани отисак задатка, онда је човек, који га је преписивао, са свим случајно прошао и унутра ушао, не знајући у опште што о тим вашим важним харијама.

— И ја у то верујем.

Холмс се смешио на свој загонетни начин

— Него, рече он, хоћемо ли сад да идемо?

Холмс узне шепир, а и ја учиним то исто.

— Ништа за тебе, Ватсоне.

Али кад је приметио моје збуњено лице, рече ми доброћудно смећећи се:

— Добро, ходи с нама, кад хоћеш, — Господине професоре, стојимо вам на расположењу.

* * *

Из маховином обраслог дворишта куће, у којој је био колеж, улазак у готском стилу водио је ка једним каменним степеницама. Соба нашега клијента била је на приземном спрату и имала је велики прозор са гвозденим решеткама; изнад ње су становали на првом, другом и трећем спрату по један студент. Био је већ са свим мрак, кад смо стигли. Холмс застаје и погледа према прозору у приземљу. За тим приђе ближе, подиже се на прсте, испружи врат и погледа у собу професорову.

Морао је проћи кроз врата, рече нам вођа, јер другог прозора нема, сем тога са решеткама.

— Кад већ не можемо овде ништа видети, рече Холмс, смећећи се на свој начин, онда хајдемо унутра.

Уђосмо у један ходник. Професор откључа спољашња врата своје собе и уведе нас унутра. Холмс отпоче одмах тачно испитивање простирача, а ја и професор отадамо у једном углу, да га не би узнемиравали.

— На жалост, овде нема никаквих трагова рече он по том. При овако сувом времену ретко се може тако што и очекивати. А ваш се слуга, изгледа, већ са свим опоравио. Ви рекосте, да сте га оставили у једној столици; у којој то?

(наставиће се)

Превео с немачког
Д. В. Вакић.

Казнени заводи у Румунији. — До половине XVIII века осуђеници у Румунији лежали су по пространим подрумима, без икаквог реда и без обзира на доба старост и пол, а храну су могли очекивати само од милосрдних пролазника. Принц Маврогени био је први, који је наредио да се мушки осуђеници одвоје од женских.

У год. 1831. промулгован је органски регламан, који је предвиђао подизање специјалних зграда за казнене заводе. Још и у овом времену осуђени на затвор живе заједничким животом и раде на подизању државних путева, а осуђени на робију живе у окнима рудника соли и раде за рачун државе.

Год. 1862. учињен је први покушај за организацију казних завода; осуђени на затвор премештени су у манастире.

Дефинитивна реорганизација казних завода извршена је законом од 26. јануара 1874. год., који и данас важи.

Сви казнени заводи, према овом закону, подељени су на ове четири категорије: а) заводи за поправку; б) заводи келијски; в) заводи за робијаше, и г) заводи за повратнике.

Поред ових, постоје још два специјална завода: један за малолетнике а други за женске.

Затвор „Дофтана“ једини је, чија зграда одговара прописима закона; остали казнени заводи смештени су у некадашњим манастирима и старим зградама.

Као год у Француској тако и у Румунији казнени заводи стоје под министром унутрашњих дела. Њихова администрација поверена је генералном директору, који води надзор и врши потребну инспекцију уз припомоћ вицедиректора.

Сваки казнени завод има свога управника, писара, рачуновођу и т. д. и потребан број чувара (5 на 100 осуђеника). Женским казним заводом управља управница, а за чуваре употребљују се такође женска лица.

Одело осуђеника боје је кестењаво-загасите и ишарано белим штраптама, а састоји се из: блузе, прслука панталона и капе. Од постељних ствари добијају вунени покривач и јастук за кревет. Понеднеоником, средом и петком живе о биљној храни, а осталих дана добијају месо. Ову храну осуђеник може побољшати из своје уштеде; алкохолна пића допуштена су само у случају болести и о великим празницима.

И ако закон од 1874. год. говори о келијском систему, у централним заводима, изузев „Дофтана“, режим је заједнички. Осуђеници живе, спавају и раде заједнички, али су приморани на ћутање.

Осуђеницима је допуштено да читају религиозне књиге, а неписмени могу учити азбуку. Свештеник је обвезан, да их једанпут недељно морално поучава, и да служи службу сваке недеље и о свима празничним данима.

Рад пољски или индустријски, према месту или врсти завода, обавезан је.

До сада добивени резултати у погледу моралне поправке осуђеника, по признању управника казног завода у Фокшани, Др. Јонела Наума-Инау, ништавни су, чему је поглавити узрок што ни до данас нису остварени прописи закона од 1874. год. а индивидуалном затвору.

Убиство из сујеверја. — Прошле године десио се овај интересантан случај у северо-америчкој вароши Циону. Старицу Летилију Гренхолг мучили су њен син, њена кћи и још три личности све догле, док није умрла. Сво петоро мучитеља припадало је секти паромитена, а дело су извршили у са свим доброј намери, бар по њиховом убеђењу. Стара је Летилија боловала од гихта. Лудилом обузети, да пацијенткиња има у себи зао дух, кога треба истерати, ових пет личности клекоше поред њеног кревета, помолише се Богу и почеше да ишчашују и черече удове болесничине (да ли са њеним пристанком или не није познато). Узвике од бола несрећнице поздрављали су са узвицима тријумфа, уверени, да су то узвици потераног, преплашеног ђавола. Најзад сломише врат старици и објавише, да је ђаво престао да стење.

По том су лудаци приредили церемонију, којој је био задатак да поврати старицу у живот, што им, разуме се, није пошло за руком. Лист, који саопштава ову ствар („Tag“), додаје, да су ове ексорцисте стављене под истрагу за дело убиства.

Тим поводом Др. Х. Рајхел, приватни доцент у Лајпцигу, тврди, да ови злочинци ни у ком случају не могу одговорати за дело убиства с предумишљањем, пошто злочинци не само смрт њену нису хтели, већ је нису ни предвиђали. Тим поводом подсећа он на случај, који је изнео Х. Грос у својем „Архиву за криминалну антропологију и криминалистику“, у коме је један румунски војник, по упуту из једне чаробне књиге одсекао главу једноме својем другу, и то са његовим пристанком, у најтврђем убеђењу, да ће му глава неком чаробном силом опет зарастати, чим буде ископао неко сакривено благо.

Оно, што би се овде могло узети да је учињено са предумишљањем, т. ј. намерно или бар у најмању руку свесно последица, то је повреда тела, те би према томе могло бити говора само о повреди тела која је изазвала смрт. Учиниоци у горњем случају све су друго хтели, сем изазивање болова код старице и поремећење њених удова; све то што су они хтели и веровали није ништа друго него енергичан напад противу ђавола, демона. Сва је њихова намера била управљена противу ових.

Овим поводом износи Рајхел мишљење, да за оваква дела, извршена из чистог сујеверја, треба прописати специјалне казне.

Један злочинац особите врсте. — Један млад, елегантан човек бавио се подуже времена по Аустрији, издавајући се под разним племићским именима као човек који је сопственик огромних имања у

иностраништу. На тај је начин умео на више места, и то увек од високих свештених лица да измами знатне суме новаца на име путног трошка. При том је увек као извинење причао, да је разлог његовом бегству изродитељске куће једно одвођење, али да се сада покајао и иде натраг родитељима. Исту је такву превару покушао учинити и у Грацу, али је остао преварен у нади — не дадоше му ништа; за то је морао почети да се задукује и ускоро је одатле побегао.

Међутим у Грацу дође власти до знања за његове преваре, па мало по том стигоше и из других места потернице за њим, али свако трагање за швиндлером остаје за извесно време без успеха.

То би трагање можда за навек било безуспешно, да се он са свим неочекивано не врати у Грац, те тако сам пружи прилику власти да га ухапси.

У току истраге утврђено је, да се он само зато вратио у Грац, да би исплатио своје дугове, које је починио у Грацу. За исплату тих дугова прибавио је новаца на тај начин, што је у другој једној вароши, опет од једног високог свештеног лица, на горе поменути начин, измамио замашнију суму но што су му дугови износили.

Злочинац о коме је реч редак је специјалиста не само по начину извршења дела и по избору својих жртви, већ и по врсти употребе плена. Јер злочинац, који у једном месту начини дугове и онда побегне, али се доцније враћа (излагајући се опасности да га полиција ухвати) и то само из разлога да плати почињене дугове новцем до којег је дошао превареним начином, јесте злочинац јединствене врсте.

Овај је злочинац кажњен са седам година тешког, тамничког затвора, али, и поред свију могућих истраживања и напора да му се утврди идентитет, власти нису успеле у томе. Дошло се само до тога факта, да је он раније служио по господским кућама у немачкој царевини.

Злочин противу свештеника. — У северној Чешкој десио се прошле године овакав случај:

19. фебруара око 10 сати пре подне достави полицијској власти у Рајхенбергу један црквењак, да је неколико тренутака пре тога у цркви Erzdekanal један човек избацио револверски метак на главни олтар, и када се црквењак хтео уверити о узроку тога пуцња, непознати је и на њега избацио један метак. Злочинац је одмах признао жандарму у близини шта је учинио, са речима: „Ја сам то учинио“.

На кривичном испиту објаснио је злочинац полицијском инспектору, како је многим читањем слободоумних списа стекао убеђење, да нити има неба, нити има душе, и да су само свештеници криви што постоји несрећа потпуног заглупљивања човечанства, док они сами проводе живот као најгори лељивци. За то је он од пре годину дана иступио из сваке конфесије. Он има пред собом живот пун тешкога и напорнога рада и све једно му је, да ли ће умрети после двадесет

година или сада. — Он се пре четрнаест дана решио да изврши самоубиство, али пре тога је хтео да убије бар једнога свештеника које мрзи из дна душе, потпуно уверен, да би човечанство одобравало његово дело и да би га сматрало за свога добротвора.

Али тада није извршио самоубиство. На дан извршења дела отишао је у 7 сати у јутру на рад, али га је већ пола сата доцније морао напустити, услед раздражења противу свештеника. За тим је отишао ка једном пријатељу, код кога се налазио на чувању револвер његова зета, и, под изговором да хоће да га носи сестри, узме од овога револвер, и тако са напуњеним оружјем отиде најпре у Kreuzkirche, да у њој убије кога свештеника; како у тој цркви не беше ни једнога свештеника, он оде у другу — Erzdekanalkirche, у нади да ће ту свакако наћи једнога од њих. Али ни овде не могаде наћи ни једнога свештеника, те морале отићи са намером, да убије свештеника кога првог у путу сретне. Ну како ни једнога, случајно, није срео, врати се опет у ову последњу цркву после читавог сата узалудног лутања по вароши. Не настав опет ни једнога свештеника, отприлике на десет корачаји одстојања испали један метак у правцу главног олтара. Кад је по том изашао из олтара један човек обучен у црно, он напери револвер на њега и опали, верујући да је то свештеник. Метак је промашио, човек се сакрио иза двери, а он баца револвер према олтару и изађе на улицу да потражи жандара који би га одвео у полицију. И тако је и било.

Злочинац је био 20 година стар, по занимању обућар, а у последње време железнички радник, нежењен, није припадао ни једној вери, владања је био доброд. Све горње податке поновио је и пред истражним судијом.

Пошто је истражна власт посумњала у његово душевно здравље, послат је у Праг да га посматрају психијатри. Ови су после дужег посматрања дали свој суд, да је злочинац извршио дело у стању душевне поремећености.

Белгијска криминална статистика у 1905. год. — Број индивидуалних осуда у Белгији у 1905. год. износи 57.655, од кога броја долази: на мушке 43969, а на женске 13686. Број осуђених лица, у истој год. износи 52.074: за мушке 39358, а за женске 12895. Излази, дакле, из упоређења ових двеју цифара, да број осуда у поврату износи 5608. Број овај у год. 1903. износио је 6094 а у 1904. год. 5482.

Са гледишта доба старости, максимум криминалитета за мушке достигнут је између 21 и 25 год. За повратнике, највећи број осуда пада између 21 до 30 године.

Број повратника, упоређен према броју осуђеника на првој осуди, мањи је између 25 до 30, а већи између 25. до 60. год.

Женски криминалитет у 1905. год. достигао је свој максимум у доба између 30 до 35 год.

На дан 31. децембра 1905. год. у Ђелијским затворима налазило се: 4066 људи и 574 жена. Просечна дневно цена за издржавање једног осуђеника износила је 1 fr. 35, према 1 fr. 17 у 1904. и 1 fr. 18. у 1903. год.

У заводе са принудним радом у току 1905. год. примљено је: 3186 људи и 213 жена, а у заводе за изнемогле; 2973 људи и 176 жена.

Условних осуда у год. 1905. изречено је 215. Од ових је опозвано свега 21.

Међу осуђеницима за злочине и преступе против јавног реда има на првој осуди 34,28% алкохоличара, а у поврату 60,90%.

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

I.

Суд општине клисурске, актом својим Бр. 805. пита:

„Један пређашњи председник ове општине, кажњен је од стране полицијске власти на основу чл. 112., 130., 157. тач. 4, и 158. закона о општинама одузимањем председничке плате по буџету од прошле године, пошто овогодишњи буџет није био готов.

Случај је донео, да је овај председник био изузео сву своју плату до дана изрицања пресуде, а по саопштењу пресуде одмах је дао оставку на службу, коју му је одбор одмах уважио и разрешио га од дужности, те тако он није по саопштењу пресуде био више ни дана у својству председника, нити је уживао плату.

Питање је сада: може ли се од њега извршити наплата казне по пресуди продајом његове имовине, кад пресуда гласи да се кажњава платом, и може ли се казна рачунати по прошлгодишњем буџету, односно према плати председничкој из прошле године која је већа, или ће се узети онако, како је буџетом предвиђена за ову годину.

Моли се уредништво за потребно обавештење“.

— На ово питање одговарамо:

Казна одузимањем плате, изречена према општинским часницима, убраја се у ред административно-дисциплинских мера, којима се немарни и небрежљиви органи нагоне на бржи и пријежнији рад, докле су на положајима, на којима су.

Ова казна, како је прописује чл. 158. закона о општинама, везана је искључиво за плату, коју органи примају из касе.

Према овоме, кад је председник, о коме је реч, одмах по саопштењу пресуде дао оставку на положај и ова му уважена, те тако нестало плате као казненог објекта, онда је и извршење пресуде немогућно.

Пресуда је, у осталом, и бесциљна, јер не може да буде мера за поправљање дотичног органа у погледу службе, пошто он није више у њој.

Из ових разлога извршење пресуде из имовине председникове не би се могло законски бранити.

У осталом, постоји и одлука Држ. Савета од 8. маја 1907. г. Бр. 3558, која регулисава један сличан случај, на име да се над часницима, који су дали оставку на службу, не може ни изрицати казна одузимања плате.

Ово је мишљење уредништва, а за сваки случај нека се суд обрати са питањем својој средској власти, па ће се ово питање надлежно расправити.

II.

Суд општине скробничке, актом својим Бр. 896, пита:

„Многа лица обраћају се суду са молбом да копирају пресуде по грађанским или кривичним предметима, или траже препис других акта.

Моли се уредништво за обавештење: какву таксу треба наплаћивати на ове молбе а какву за копирање и у чију корист — државну или општинску?“

— На ово питање одговарамо:

Као што је и раније на слична питања одговарано, уредништво стоји на томе гледишту, да се код општинских судова не наплаћује такса на разне молбе и жалбе, нити се за препис акта може наплаћивати такса из тач. 20. зак. о таксама.

Али како је г. Министар Финансија, као надлежан, расписом својим од 17. априла ове године ПБр. 15584, наредио, да се и код општинских судова наплаћује за копирање такса из т. 20. зак. о таксама, то се тако мора и поступати.

Нека суд нађе поменути распис и прочита, па ће онда знати како ће и колику таксу наплаћивати.

III.

Суд општине сремачке, актом својим Бр. 779, пита:

„Заступник општине сремачке, писмом својом представком Бр. 879, молио је суд и одбор ове општине, да сходно законским прописима регулишу питање о општинском дуговању од стране 11 лица, у суми од 3507.97 динара.

Између осталог он је предложио да се ова сума расходује као пропада, пошто се зна, да се од дужника не може наплатити.

Поводом овог његовог захтева суд је у недоумици шта ће да ради, управо не зна какве су одлуке потребне, да ли само суда и одбора или и збора пошто је сума велика, и коме те одлуке треба слати на одобрење.

Моли се уредништво за потребно обавештење.“

— На ово питање одговарамо:

Шта све треба учинити пре него што се приступи расходовању извесних сума од оних дужника, који не могу да плате дуг општини, тачно је одређено и прописано расписом г. Министра Финансија од 9. јуна 1907. год. ПрБр. 1848.

Нека суд нађе овај распис, нека га свестрано проучи и по њему поступи, па ће правилно привести крају истакнуто питање.

За чуђење је, да деловођа суда не зна за овај распис, кад је он скорашњи, него се постављају питања којима нема места, и која су чак и у листу била објашњавана.

IV.

Суд општине ст-ацибеговачке, актом својим Бр. 1719, пита:

„Кад су у одељку III тачкама: 96, 7 и 8. закона о таксама, одређене таксе, које општински судови могу наплаћивати онда да ли ће они наплаћивати и таксе из т. 8. кад издају појединцима наплаћене суме по разним пресудама и кад не узимају нарочите признанице, него пријамници на самим актима извршења бележе да су дотичне суме примили, или кад само изјаве, да су од дотичних непосредно измирени.

Сем тога да ли ће наплаћивати таксу из т. 23. под а. зак. о таксама, кад извршујући разне пресуде врше продају покретне имовине.“

— На ово питање одговарамо:

Кад год општински судови наплаћују приватним лицима досуђене дугове, дангубе, накнаду штете и т. слично, било да се то утврђује нарочитим признаницама или на самим актима извршења, наплаћиваће одговарајућу таксу из т. 8. зак. о таксама.

Што се тиче таксе из тачке 23. под а за њу важи одговор под II, дат општини скробничкој, јер кад се налази да таксу из тачке 20. треба наплаћивати и код општина, онда би се могла наплаћивати и ова.

V.

Један општински писар пита:

„У мојој општини десио се овај случај:

Пре неколико дана код једног сељака било је на копању 10—15 копача, међу којима је било мушких и женских.

Један од тих радника оклади се са другом двојицом, да са себе свуче одело и да наг прође кроз оне копаче, па и кроз копаче друге, који су били близу њих на раду код другог сељака.

Међу овим копачима неки су се нашли увређени, што се овај свучао и наг кроз копаче ишао, па су доставили суду овом и тражили да га суд за ово дело казни.

У кривичном закону нема нигде за оваква дела прописана нарочита казна, сем ако ово дело не подлежи под тач. 2. § 357. крив. зак.

Због овога сам дошао у недоумицу како да се ово дело пресуди, јер ја мислим да ово дело подпада под тач. 2. § 357. кр. зак. док се у суду истиче и мишљење да је ова казна прописана тач. 4. § 362. крив. зак.

Да би се ова кривица тачно утврдила и пресуда над окривљеним правилно по закону донела, учтиво молим Уредништво

за објашњење: постоји ли овде дело кривице из тач. 2. § 357. крив. зак. и ако не постоји, онда по којој се законској одредби казни ова кривица?“

— На ово питање одговарамо:

Кривице ове врсте не казне се ни по тачци 2. § 357. ни по тачци 4. § 362. кривичнога закона, јер овим одредбама нису ни предвиђене.

Оне се кажњавају по тачци 14. правила о регулисању проституције од 31. јула 1900. г. СБр. 6974 (Полицијски Зборник, стр. 1355), која гласи: „Мушкиње и женскиње, које блуднички на отвореним местима, улицама или шетницама, па макар то не било из користи, и које, ма на какав начин: речима, постојацима, сликама, безобразним списима и др. вређа јавну наравственост, има да се казни до 150 динара глобе или до 30 дана полицијског притвора.“

За извиђање и пресуђење ове кривице није надлежан општински суд, него средска власт, према распису г. Министра унутр. дела од 14. јула 1881. г. СБр. 2762. (Полицијски Зборник, стр. 1357), којој и треба послати тужбу или доставу на даљи поступак.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ПОТЕРЕ

Никола Станковић, из Копривнице, Дима Стојановић из Јагличија и Живадин Златановић, из Чегривца, среза нишког, поћу између 1. и 2. овог месеца покрали су Крсту Богдановића, ћерамичију, из Мезграја, среза лужничког, који је радио у вароши Деспотовцу, и по извршењу дела одмах су побегли. Том приликом украли су 90 динара у новчаницама, 1 покрвац, 1 торбу, 1 поњаву, 3 пара опанака 1 цак, а поред тога са собом су однели све своје ствари и алат. Никола је стар 32 године, средњег раста, смеђа лица, очију граорастих, плаве косе, носав, смеђих бркова; Дина је стар 23 године, средњег раста, сувољав, косе плаве, носав и Живадин је стар 26 година, омален, добро развијен, косе смеђе, малих плавих бркова, сватри у сукненом сељачком оделу какво се носи у источном крају. Позивају се све полицијске и општинеке власти да их живо потраже и пронађене стражарно спроведу начелнику среза деспотовачког с позивом на депешу Бр. 7415.

Јеврем П. Миленковић, земљоделац из Ђовдина, среза млавског пре извесног времена извршио је опасну крађу ствари Николи Јовичићу, из Сидмостена, и по извршењу дела одмах побегао. Јеврем је стар 20 година, косе смеђе, носав. Нека га све полицијске и општинеке власти потраже и пронађене стражарно спроведу начелнику среза деспотовачког с позивом на депешу Бр. 8480.

Обрен Милосављевић, земљод. из Криваје, пре неколико дана украо је на опасан начин 143.80 динара Љубомиру Лазићу, земљод.

из Криваје и по извршењу дела отумарао из места пребивања. Обрн је стар 17 година, средњег раста, у лицу смеђ, носав. Пронађеног треба спровести стражарно начелнику среза млавског с позивом на депешу Бр. 8563.

Војин С. Рудић и Адам П. Новаковић, земљод, из Лазнице, среза хомољског 30. прош. месеца извршили су један покушај убиства и једну тешку телесну повреду, па су по извршењу дела одмах побегли. Војин је стар 45 година, малог раста, приномањаст, косе црне, бркова црних, брија се; Адам је стар 25 година, средњег раста, у лицу смеђ, косе и бркова смеђих, шницасте браде, у белом сељачком оделу. Позивају се све полицијске и општинске власти да их живо у својим домањима потраже и пронађене стражарно спроведу начелнику среза хомољског с позивом на депешу Бр. 528.

Максим Цветковић, скитница, родом из Веровице у срезу нишавском, који је издржавао затвор код начелства округа пиротског побегао је 7. ов. месеца из истога.

Максим је стар 18—20 год., повисок, сувоњав, смеђ, у оделу грађанском, на глави носи црн шешир, а на ногама ципеле. Препоручује се свима полицијским и општинским властима, да Максима најживље потраже и нађеног под јаком стражом спроведу начелству округа пиротског с позивом на акт Бр. 7392.

Непознати крађивци ноћу између 8. и 9. тек. м-ца провалили су прозор и ушли у спаваћу собу г. Пантелије Раденковића, артиљеријског капетана I. кл. из Ниша, и покрали ове ствари: златан прстен са браон рубинским каменом; златну бурму; мушки сребрни сахат „лонжин“ с три поклопца а без ланца; један перорез, чије су корице од слонове кости; кључ „Вергхајмов“ од касе сандучаре; један новчаник браон боје у коме је било 10 динара ситног новца и $\frac{1}{8}$ лоза класне лутрије 35. кола бр. 24472, чији је улог на последњем вучењу извучен. Позивају се све полицијске и општинске власти да за крађивцима и покрађеним стварима трагају и о резултату известе начелство округа нишког с позивом на акт Бр. 11939.

Т Р А Ж Е С Е

Радосава Ђајића, из Кућана, среза златиборског, који има да одговара за дело из чл. 115. закона о шумама, тражи начелник среза златиборског актом Бр. 5309. Радосав је стар 17 година, средњег раста, косе смеђе, очију зеленкастих. До 23. априла ове године служио је у Ваљеву код Игњата Милошевића па је тада отишао из Ваљева. Пронађеног треба спровести поменутом начелнику.

Милутина Тоскића, позоришног момка, родом из Пирога, окривљеног због опасне крађе, тражи начелство округа чачанског актом Бр. 5229. Милутин је стар 20 година средњег раста, приномањаст, уста прхастих, хода трмог. Треба га пронаћи и стражарно спровести поменутом начелству.

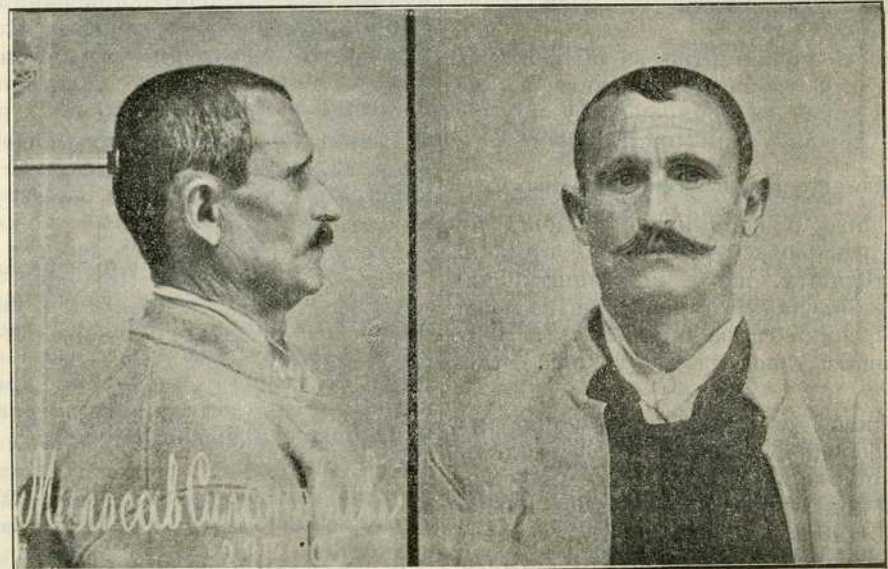
Милана, сина Јована Милошевића, из Главице, који је служио код Петра Трајковића, пекара у Параћину нестало је 27. пр. месеца. Милан је стар 13 год., мален, сувоњав, у опште смеђ; од одела има: чакшире и антерију од сељачког сукна, на глави поцепану шајкачу, а на ногама кратке сељачке чарапе и пресне опанке. Нека Милана потраже све полицијске и општинске власти, и пронађеног упуте начелнику среза параћинског с позивом на акт Бр. 9995.

Милосава Симоновића, надничара, из Чачка, бившег робијаша, тражи начелство округа чачанског актом Бр. 4915 ради издржавања петогодишњег полицијског надзора. Милосав је из Црне Горе, стар 51 годину, средњег раста, очију плавих, косе црне, смеђих бркова, од особених знакова има: а) брадавицу, вели-

љачким гаћама и панталонама, на глави има шајкачу, а на ногама опанке са кајишима. Пронађеног треба упутити начелнику среза драгачевског с позивом на акт Бр. 9109.

Стојана Миловановића, столара из Алексинца, због извесног казнивог дела тражи начелник среза алексинског актом Бр. 4385. Позивају се све полицијске и општинске власти, да Стојана живо потраже и нађеног спроведу поменутом среском начелнику.

Чедомира, сина Љубомира Венчића из Лапова, нестало је 7. тек. месеца. Чедомир је стар 8 год., обичног раста, сувоњав, у сељачком оделу; на глави носи шајкачу, на десном образу има један мали младеж. Сумња се да су Чедомира одвели Цигани у користољубивом

чине ђерна од сочива, за 9 см. испод и у десно од седмог кичменог обртња и за 6 см. у десно од кичме и б.) слепоочну белавост.

Пресудом горњо-милановачког првостепеног суда од 9. септембра 1898. године Бр. 16789 осуђен је на двадесет (20) година робије у тешком окову због више разбојништва. Са окуде је пуштен 9. септембра 1907. године.

Износећи његову фотографију позивамо све полицијске и општинске власти да га живо потраже и пронађеног спроведу начелству округа чачанског с позивом на акт Бр. 4915.

Милана И. Јовановића, из Власине, тражи начелник среза масуричког, ради извршења кривичне пресуде. Милан је стар 40 година, средњег раста, у опште приномањаст; од одела има: чакшире и гуњ од белог сукна. Позивају се све полицијске и општинске власти да Јовановића у својим домањима живо потраже и нађеног спроведу поменутом среском начелнику с позивом на акт Бр. 2845.

Велимира, сина Илије Алексића, земљод. из села Зеока, среза драгачевског, који је још 1. прошлог месеца отумарао од куће и до сада се о њему није ништа сазнало, тражи начелник среза драгачевског. Велимир је стар 14 година, обичног раста, по лицу пегав, у се-

цију. Позивају се све полицијске и општинске власти да несталога Чедомира најживље потраже и пронађеног упуте начелнику среза лепеничког с позивом на депешу Бр. 11347.

Ћ Р А Ђ А С Т О К Е

На дан 2. овог м-ца непознати крађивац украо је једну кобилу Златану Стојановићу, из Суповца. Кобила је матора 5 година, доратаста, лисаста, у једну предњу ногу пута-ста, са жигом „В“. Депеша начелника среза нишког Бр. 13457.

Обраћа се пажња свима полицијским и општинским властима на ову покрађу.

П О Б И Ј Е Н И

Никола Ђ. Бошковић - Адамовић, из Мелице, среза млавског и Светозар Мијаиловић, из Ракове Баре, среза звишког, одбегли осуђеници пожаревачког казног завода, чије смо потернице изнели у 12. броју нашег листа од ове год. убијени су у току прошлог месеца. Николу је убио његов друг Марко Пејкић, из Дверишта, а убица Светозарев није још пронађен.